

Vidensråd for Forebyggelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

+45 61 77 61 39
vff@dadl.dk
vidensraad.dk

Tid og sted:

Onsdag d. 11. marts 2026 kl. 10:45-15:00, Store Sal, 1. sal,
Lægeforeningen, Kristianiagade 12,
2100 København Ø

Deltagere:

Berit L. Heitmann
Dorte Gyrd-Hansen
Naja Hulvej Rod
Charlotta Pisinger
Merete Nordentoft
Ellen Løkkegaard
Anders Grøntved
Tine Brink-Henriksen
Anelli Sandbæk
Jens Meldgaard Bruun
Zorana Andersen
Janne Tolstrup
Inge Tetens
Lars Louis Andersen

Kirstine Krogholm (sekretariat)
Diana Reerman (sekretariat)
Susanne Vigsø Grøn (sekretariat)
Emma Gammelgaard (sekretariat)
Nathalie Back (sekretariat)

Afbud:

Kaare Christensen
Anders Grøntved
Charlotte Kira Kimby (SST)

Referat af rådsmøde den 11. marts 2026

1. Velkomst, godkendelse af dagsorden og siden sidst v/Berit L. Heitmann

- Berit bød velkommen til mødet og præsenterede dagsordenen.
- Hun orienterede dernæst om de aktiviteter, der har fyldt i sekretariatet og hos forpersonerne siden sidst. Herunder nævnte hun at de styringsdokumenter, som Rådet har arbejdet på det meste af 2025, nu er færdiggjort og sendt til rådsmedlemmerne.
- Hun fortalte desuden, at de temaer for Vidensrådets arbejde bliver kommercielle determinanter for sundhed og menopause. Sekretariatet og forpersonerne har i samarbejde med Ellen Løkkegaard og Charlotta Pisinger skærpet rammerne for de to temarapporter.
- Hun fortalte også, at sekretariatet og forpersonerne er ved at lægge sidste hånd på årsrapporten for 2025, som sendes ud til alle rådsmedlemmer, når den er færdig.
- Hun gennemgik årshjulet for det kommende år, som blandt andet omfatter arbejdet med at fastlægge de overordnede linjer for den kommende strategiperiode. Der skal udarbejdes en ny strategi for 2027-2029, og det vil fylde på rådsmøderne i år. Der skal også nedsættes et nyt råd, og Berit gennemgik proceduren for dette. Desuden skal et nyt kommissorium vedtages inden 2027, og Berit gennemgik også proceduren for dette.
- Årshjulet omfatter også igangsættelse af de to temarapporter om kommercielle determinanter for sundhed og menopause i løbet af 2026. Derudover ventes to, måske tre, temarapporter færdige i 2026. Rapporten om sund overgang fra arbejdsliv til pensionsliv ventes at blive færdig inden sommerferien, og rapporten om unges skærmb brug og mental sundhed ventes udgivet til efteråret. Der arbejdes desuden på en temarapport om ulighed i sundhed.
- Til sidst understregede Berit, at reaktivering af tidligere temarapporter også bliver en opgave for sekretariatet i 2026. Det er blandt andet oplagt at kommunikere videre om strukturel forebyggelse i forbindelse med implementeringen af folkesundhedsloven. Kommunikationen om luftforurening vil fortsætte, og rapporter om vægtstigmatisering og unges alkoholkultur kan også indgå i kommunikationsarbejdet.

2. Kommunikation om luftforurening v/Zorana Andersen

Zorana gennemgik lanceringen af rapporten om luftforurening, som udkom den 9. oktober 2025:

Vidensråd for Forebyggelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

+45 61 77 61 39
vff@dadl.dk
vidensraad.dk

- Hun præsenterede kort rapportens hovedkonklusioner og gennemgik derefter kommunikationsindsatsen, herunder udfordringerne med at nå de strategiske målgrupper med rapportens budskaber. En af udfordringerne har været, at reduktion af luftforurening typisk hører til i teknik- og miljøområdet, mens interessen for sundhedskonsekvenserne ligger i sundhedsområdet. Derfor er der en tendens til, at kommunikationen falder mellem to stole.
- Hun fortalte desuden, at hun ved flere lejligheder har præsenteret rapporten i international sammenhæng, og at disse aktiviteter har ført til, at twopageren om rapporten oversættes til engelsk. Dette arbejde er i gang.
- Der var en drøftelse i Rådet af mulighederne for at få nogle af partierne på Christiansborg til at rejse debatten og for at få luftforurening inkluderet i fremtidige nationale sundhedsprofiler. Der var også spørgsmål om, hvorvidt parfume-forurening betragtes som luftforurening ligesom det overstatslige niveau blev fremhævet som en oplagt strategisk målgruppe for visse af Vidensrådets rapporter.

3. Kommunikation om øvrige indsatser v/Susanne Vigsø Grøn

Susanne præsenterede de kommunikationsaktiviteter, som siden sidste rådsmøde har fyldt mest ud over kommunikationen om luftforureningsrapporten:

- I forbindelse med at Magasinet Helse havde et tema om overvægt, skrev Berit L. Heitmann en klumme i magasinet om forebyggelse af overvægt hos børn og unge.
- På sidste rådsmøde besluttede vi at lancere en minikampagne på LinkedIn under hashtagget #AmbassadørForForebyggelse. Her optræder hvert rådsmedlem med et citat om, hvorfor Vidensrådet og forebyggelse er vigtig. Indtil videre har fire rådsmedlemmers citater været bragt på LinkedIn, og responsen har været god med mange eksponeringer, høj engagementsrate, det vil sige reaktioner, delinger, kommentarer og klik. De øvrige opslag følger i de kommende måneder.
- Hun fortalte videre, at den styrkede indsats på LinkedIn har båret frugt, og at antallet af følgere vokser støt. Vidensrådet lavede 124 opslag i 2025, fik en tilvækst på lidt over 900 følgere og havde god engagementsrate. Følgerne ligger overordnet inden for Vidensrådets strategiske målgrupper: beslutningstagere, ledere og fagprofessionelle i stat, regioner og kommuner.
- Derudover har sekretariatet i en mindre mailkampagne målrettet sundhedscheferne i alle 98 kommuner gjort opmærksom på temarapporten, den korte sammenfatning og explainerfilmen om strukturel forebyggelse som et brugbart grundlag for at introducere kommunalbestyrelserne til den kommunale forebyggelsesopgave.

Vidensråd for Forebyggelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

+45 61 77 61 39
vff@dadl.dk
vidensraad.dk

- Desuden har sekretariatet bidraget til et længere oplæg om forebyggelse, som KL's Center for Forebyggelse i Praksis har præsenteret i alle kommuner.

4. Nyt fra Sundhedsstyrelsen v/Charlotte Kira Kimby

Punktet udgik på grund af afbud og blev erstattet af "Bordet rundt – hvad rører sig på forebyggelsesområdet?":

- Merete Nordentoft fortalte om psykiatrirådene, der er nedsat til at følge op på udmøntningen af 10 årsplanen for psykiatrien og om Råd for Selvmordsforebyggelse, der skal følge op på, om indsatsen mod selvmord virker.
- Jens Meldgaard Bruun fortalte om en øget opmærksomhed hos beslutningstagere og fagfolk på plastikkirurgi som følge af væggtab og om et nyt råd, der er nedsat til at følge op på, om medicinsk væggtabsbehandling har de samme positive sundhedseffekter som kirurgisk væggtabsbehandling.
- Janne Tolstrup fortalte om den nationale sundhedsprofil, der netop er offentliggjort og fremhævede, at overvægtsforekomst stadig stiger. Hun pegede desuden på et andet resultat i sundhedsprofilen, om at alkoholforbruget stille og roligt falder, og at det nogle steder tolkes som om, at der ikke længere er et problem med alkoholforbruget. Det er stadig et problem! Hvert femte tidlige dødsfald blandt mænd under 65 år skyldes skrumpelever.
- Inge Tetens fortalte om nye tal, der netop er offentliggjort om danskernes kostvaner. Den nedslående nyhed var, at kostvanerne stort set ikke har ændret sig i løbet af de seneste 10 år, bortset fra at unge spiser mere og mere sukker.

Frokost

5. Status på igangværende projekter ved arbejdsgrupperne

Lars Louis Andersen orienterende kort om status på projektet om sund overgang fra arbejdsliv til pensionsliv:

- Der ses små ændringer i helbredstilstand og sundhedsadfærd i forbindelse med overgangen til pension. Der er variation mellem undergrupper.
- Der er et window of opportunity i forbindelse med overgangen til pension i forhold til sundhedsfremmende og forebyggende indsatser.
- Evidensen på indsatsområdet er for mangelfuld til, at rapporten kan præsentere konkrete handlemuligheder.

Der var efter præsentationen en kort drøftelse af betydningen af forskellen i pensionsalder i europæiske lande.

Vidensråd for Forebyggelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

+45 61 77 61 39
vff@dadl.dk
vidensraad.dk

Janne Tolstrup orienterede kort om status på projektet om skærmb brug og mental sundhed hos unge:

- Projekt er lidt usædvanligt i Vidensråds-sammenhæng, fordi der er lavet en systematisk litteraturgennemgang.
- Projektet vil munde ud i tre produkter: En systematisk litteraturgennemgang og metaanalyse beskrevet i en rapport til Sundhedsstyrelsen, en videnskabelig artikel på engelsk på baggrund af denne og en klassisk temarapport fra Vidensråd for Forebyggelse.
- Arbejdsgruppen er bredt sammensat.
- Rapporten ventes udgivet til efteråret.

Dorte Gyrd-Hansen præsenterede status på projektet om ulighed i sundhed:

- Dorte gennemgik historikken i projektet, som har været lidt speciel, idet det først var tænkt som et internt notat, men nu bearbejdes til en temarapport, der kan udgives.
- Rapporten vil have fokus på mekanismer, der øger ulighed i sundhed, og på indsatser, der kan reducere ulighed i sundhed.
- Der arbejdes intenst på at udvikle en pædagogisk og brugbar hovedfigur.

Der var efterfølgende en kort drøftelse af begrebet ulighed i relation til social position, køn, etnicitet, seksualitet og geografi samt en drøftelse af begrebet sårbarhed.

6. Fagligt oplæg om egen forskning ved Ellen Løkkegaard

Ellen Løkkegaard holdt et oplæg om sin egen forskning, og der var efterfølgende en drøftelse.

7. Kvalificering af temarapport om menopause v/Ellen Løkkegaard og Berit Heitmann

Ellen Løkkegaard præsenterede et oplæg til rammerne for en temarapport om menopause og relevante reviews, der kunne indgå i litteraturen.

Der var efterfølgende en drøftelse af forebyggelse i relation til menopause i modsætning til behandling samt af afgrænsningen i forhold til kosttilskud og i forhold til farmakologi.

Kaffepause

Vidensråd for Forebyggelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

+45 61 77 61 39
vff@dadl.dk
vidensraad.dk

8. Kvalificering af temarapport om kommercielle determinanter for sundhed v/Charlotta Pisinger

Charlotta fremlagde det kvalificerede udspil til temarapport om kommercielle determinanter.

- Rapporten vil fokusere på de kommercielle determinanters negative konsekvenser for sundheden, men samtidig anerkende, at der også findes positive konsekvenser.
- Den vil se på bredden i de generelle metoder, og ikke gå i dybden med en enkelt industri.
- Den vil fokusere på handlemuligheder på overstatsligt, nationalt og kommunalt niveau.
- Missionen er at gøre et meget komplekst og vanskeligt felt let tilgængeligt blandt andet ved hjælp af gode figurer.

Der var efterfølgende en drøftelse af de præsenterede rammer for rapportens disposition.

9. Oplæg om Center for Forebyggelse i Praksis, KL v/Lene Dørfler

Lene Dørfler fra KL's Center for Forebyggelse i Praksis holdt et oplæg, og der var efterfølgende en drøftelse af samarbejdet mellem Vidensrådet og centret.

10. Eventuelt og tak for i dag v/Berit Heitmann